

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrAAg, Ps-StrANhO, Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO 10.1.2023

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrAAg, Ps-StrANhO, Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO

Potilaan valmistelu

Näyte otetaan ennen antibiootihoidon aloitusta. On suositeltavaa välttää syömistä, juomista ja bakteeripitoisuuden mahdollisesti vaikuttavien aineiden (desinfioidut kurkkupastillit, suuvesi tms.) käyttöä noin tunnin ajan ennen näytteenottoa (ei ole este näytteenotolle).

Tarvikkeet

Kunnollinen valonlähde (otsalamppu, kohdevalaisin, kynälamppu tms.)

Kertakäyttölasta eli spaatteli

Näytteenottovälineet

- Ps-StrAAg (KL3635)
 - testikitin oma näytteenottotikku tai muu mikrobiologian laboratorion tähän käyttötarkoitukseen hyväksymä tikku (esim. kalsiumalginaatti-, pumpuli- tai puuvartinen tikku EI sovellu)
 - jos testiä ei tehdä samalla, tarvitaan steriili, lisäaineeton koeputki näytetikkun kuljettamista varten
- Ps-StrVi (KL2703)
 - bakteerinkuljetusputki näytetikkuihin tai
 - dacron/rayonvanutikku, huoneenlämpöinen streptokokkimalja, +35 °C lämpökaappi
- Pu-BaktVi2 (KL3492) nielusta
 - bakteerinkuljetusputki näytetikkuihin
- Ps-StrANhO (KL6385)
 - testipakkauksen vaahtomuovitikku tai mikrobiologian laboratorion saattava testiin soveltuva nailonnukkatikku (raiontikku tai pumpulitikku ei sovellu)

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrAAg, Ps-StrANhO, Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO 10.1.2023

- steriili koeputki tai -pakkaus kuljetusta varten, nailontikun voi myös katkaista eSwab-kuljetusputkeen
- -CtGcNhO (KL1738)
 - Aptima Multitest Swab Collection Kit

Työturvallisuus

Näytteenotossa noudatetaan tavanomaisia, kosketus- ja pisaravarotoimia sekä oman tai isäntäorganisaation ajantasaisia suojautumishojeita.

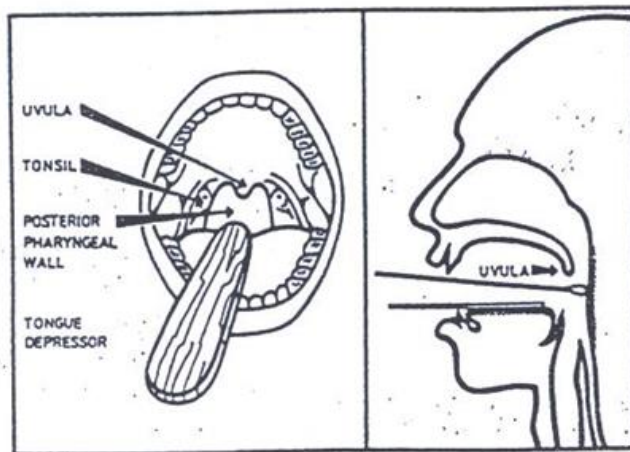
Suoritus

Mikäli potilaasta on sekä Ps-StrAAg/Ps-StrANhO- että viljelypyyntö, on suositeltavaa ottaa näytteet kahdella erillisellä tikulla (peräjälkeen tai kahden tikun tekniikkaa käyttäen).

1. Varmista, että potilaalla on tukeva asento (lapsipotilaalla pitelijä). Näytteenotto onnistuu yleensä parhaiten istuvassa asennossa, jos potilaan vointi sen sallii.
2. Aseta potilaan kasvot valonlähdettä kohti.
3. Pyydä potilasta avaamaan suu ja sanomaan "AAA".
4. Paina lastalla 2/3 kielen näkyvästä osasta, jotta saat näkyvyyden nielun takaosaan.
5. Vie näytteenottotikku suoraan nielun takaosaan varoen koskettamasta kieltä tai poskien limakalvoja (pyri välttämään normaaliflooran aiheuttamaa kontaminaatiota).
6. Ota näyte tulehtuneilta alueilta (turvotus, punoitus, peitteet) molemmista tonsilloista ja nielun takaseinästä pyörittäen ja painaen näytteenottotikulla. Jos potilaalta on poistettu nielurisat (tonsillektomia), ota näyte tonsillakuopista tai takanielukaarista.
7. Näytteenoton jälkeen:
 - Ps-StrVi: toimipaikan käytännöstä riippuen, viljele näytetikulla hajotusviljelmä streptokokkimaljalle tai laita näytetikku bakteerikuljetusputkeen.
 - Pu-BaktVi2 nielusta: laita näytetikku bakteerinkuljetusputkeen.

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrAAg, Ps-StrANhO, Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO 10.1.2023

- Ps-StrAAg: tee streptokokkipikatesti tai toimita näytetikku steriilissä lisäaineettomassa koeputkessa tutkivaan laboratorioon.
 - Ps-StrANhO: laita tikku näyteputkeen tai -pakkaukseen. Nailontikun voi katkaista myös eSwab-kuljetusputkeen.
 - -CtGcNhO: katkaise Aptima Multitest Swab Collection Kit -pakkauksen näytetikku merkin kohdalta kuljetusputkeen. Jätä katkaistu tikku putkeen ja sulje korkki huolellisesti.
8. Muualle tutkittavaksi lähetettävät näytteet: Pyyhi tikun sisältävä näyteputki tai -pakkaus 80% alkoholilla ja anna kuivua täysin kuivaksi. Kiinnitä näyteastiaan pyyntötarra ja laita näyteastia salpapussiin.

Näytteen säilytys

- Streptokokkipikatestinäyte (Ps-StrAAg) säilyy 72 h huoneenlämmössä tai jääkaappilämpötilassa.
- Streptokokkimalja (Ps-StrVi) laitetaan mahdollisimman nopeasti lämpökaappiin inkuboitumaan.
- Bakteerinkuljetusputkeen otetut näytteet (Ps-StrVi, Pu-BaktVi2) säilytetään jääkaapissa (ad 2 vrk).
- Ps-StrANhO -testiä varten otettu kuiva tikkunäyte säilyy huoneenlämmössä tai jääkaapissa 3 vrk. eSwab-kuljetusnesteeseen otettu tikkunäyte

Näytteenotto-ohje nielunäytteille Ps-StrAAg, Ps-StrANhO, Ps-StrVi, Pu-BaktVi2, -CtGcNhO 10.1.2023

säilyy huoneenlämmössä tai jääkaapissa 6 tuntia. Näytteet lähetetään tutkittavaksi laboratorioon huoneenlämpöisinä.

- -CtGcNhO -näyte säilyy kuljetusputkessa huoneenlämmössä (2-30° C) 2 kk ajan.

Jätehuolto

Noudatetaan organisaation paikallisia jäteohjeita.

Välineiden huolto

Näytteenotossa käytettävät kynälamput/otsalamput/taskulamput on puhdistettava pyyhkimällä 80% alkoholiliuksella jokaisen näytteenoton jälkeen. Mahdolliset eritetahrat desinfioidaan (kaksivaiheinen 1000 ppm klooriliuos).